

Na temelju članka 113. stavka 1. Zakona o vodama (»Narodne novine«, broj 153/2009), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 24. lipnja 2010. godine donijela

DRŽAVNI PLAN OBRANE OD POPLAVA

UVODNE ODREDBE

I.

Ovaj Državni plan obrane od poplava (u daljnjem tekstu: Plan) uređuje:

- teritorijalne jedinice za obranu od poplava,
- stadije obrane od poplava,
- mjere obrane od poplava, uključivo i preventivne mjere,
- nositelje obrane od poplava,
- upravljanje obranom od poplava, s obvezama i pravima rukovoditelja obrane,
- sadržaj provedbenih planova obrane od poplava,
- donositelja i sadržaj logističkih planova za slučaj poplava, koji određuju mjere sklanjanja i spašavanja, rad hitnih službi i drugih bitnih službi u uvjetima poplava, opskrbu vodom, hranom i slično,
- sustav za obavješćivanje i upozoravanje i sustav veza.

Plan sadrži i mjere za obranu od leda na vodotocima.

II.

Ciljevi za upravljanje rizicima od poplava uređuju se planovima upravljanja rizicima od poplava, sukladno članku 112. stavku 2. Zakona o vodama.

TERITORIJALNE JEDINICE ZA OBRANU OD POPLAVA

III.

Teritorijalne jedinice za obranu od poplava su: vodna područja, sektori, branjena područja i dionice.

IV.

Vodna područja su teritorijalne jedinice za planiranje i izvješćivanje u upravljanju rizicima od poplava.

Na razini vodnog područja procjenjuje se rizik od poplava, izrađuju se karte opasnosti od poplava i karte rizika od poplava i donose se planovi upravljanja rizicima od poplava.

Vodna područja su određena Zakonom o vodama, a njihove granice propisom iz članka 31. Zakona o vodama.

V.

Sektori su glavne operativne teritorijalne jedinice za provedbu obrane od poplava.

Na razini sektora provodi se koordinacija i operativno upravljanje obranom od poplava na svim branjenim područjima u granicama sektora.

Sektori i njihove granice određeni su propisom iz članka 33. stavka 2. Zakona o vodama.

VI.

Branjena područja su temeljne jedinice za provedbu obrane od poplava.

Na razini branjenih područja provodi se operativno upravljanje obranom od poplava, provode se nalozi Glavnog centra obrane od poplava i sa razine sektora, te se osigurava samoinicijativno postupanje u obrani, u slučaju izostanka naloga.

Branjena područja i njihove granice utvrđuju se propisom iz članka 221. stavka 2. Zakona o vodama.

Dionice su najniže teritorijalne jedinice unutar branjenih područja, na kojima se kod nastupa opasnosti od poplava prate stanja i izravno provodi obrana od poplava na zaštitnim vodnim građevinama.

Broj i oznaka dionica utvrđuje se Glavnim provedbenim planom obrane od poplava iz točke XXXIII. ovoga Plana.

VII.

Usklađivanje svih aktivnosti obrane od poplava po teritorijalnim jedinicama obavlja se u skladu s planovima upravljanja poplavnim rizicima, odredbama ovoga Plana i na temelju njega donesenih provedbenih planova i drugih pratećih akata.

STADIJI OBRANE OD POPLAVA

VIII.

Obrana od poplava može biti preventivna, redovita i izvanredna.

IX.

Preventivnu obranu od poplava čine radovi održavanja voda iz članka 107. Zakona o vodama.

X.

Redovitu i izvanrednu obranu od poplava čine mjere koje se poduzimaju neposredno pred nastup opasnosti plavljenja, tijekom trajanja opasnosti i neposredno nakon prestanka te opasnosti, s ciljem smanjenja mogućih šteta od poplava.

XI.

Ovim Planom utvrđuje se i pripremno stanje, koje prethodi proglašenju mjera redovite obrane od poplava, te izvanredno stanje koje se proglašava pri izrazito visokim vodostajima za vrijeme provođenja mjera izvanredne obrane od poplave.

Način i mjerila za proglašenje početka i završetka pojedinih stadija obrane od poplava uređuju se ovim Planom i na temelju njega donesenim provedbenim planovima.

MJERE OBRANE OD POPLAVA

XII.

Mjere obrane od poplava su:

- mjere planiranja, studijskih poslova i praćenja vodnog režima,
- mjere uređenja voda,
- preventivne pripremne radnje,
- neposredne mjere redovite i izvanredne obrane od poplava,
- radnje nakon prestanka redovite obrane od poplava.

XIII.

Mjere planiranja, studijskih poslova i praćenja vodnog režima su:

- planiranje i izvedba sustava praćenja vodnog režima i najave poplavnih voda,
- planiranje i izrada matematičkih simulacijskih i prognostičkih hidroloških modela,
- planiranje i upravljanje rizicima od poplava kroz praćenje izrade prostorno-planske dokumentacije, izdavanje vodopravnih akata i slično,
- izrada i ažuriranje provedbenih planova obrane od poplava,
- donošenje drugih planova i akata kojima se utvrđuju postupci, mjere i način izvršavanja poslova i zadataka iz ovoga Plana i pratećih provedbenih planova,

- praćenje hidrometeoroloških, tehničkih i ostalih podataka potrebnih za predlaganje i provođenje mjera obrane od poplava,
- ažuriranje hidroloških prognostičkih modela,
- održavanje i unaprjeđivanje informacijskog i komunikacijskog sustava za sve razine rukovođenja obranom od poplava.

Mjere uređenja voda su:

- planiranje i provedba poslova izgradnje, rekonstrukcije i dogradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za osnovnu melioracijsku odvodnju koje mogu poslužiti prihvatu i evakuaciji velikih voda (vodne građevine u sustavu obrane od poplava),
- planiranje i provedba poslova održavanja prirodnih i umjetnih vodotoka i drugih voda, regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za osnovnu melioracijsku odvodnju u sustavu obrane od poplava.

Preventivne pripremne radnje su:

- redoviti pregledi stanja ispravnosti regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za osnovnu melioracijsku odvodnju,
- redoviti pregledi stanja uređenosti korita vodotoka i drugih voda radi osiguranja kontroliranog i neškodljivog protoka velikih voda,
- osiguranje predviđenog retencijskog prostora za prihvrat velikih voda u višenamjenskim akumulacijama,
- popuna opreme i materijala za potrebe neposredne obrane od poplava, prije i tijekom provođenja neposredne obrane,
- čuvanje opreme i materijala u terenskim centrima obrane od poplava i posebnim skladištima Hrvatskih voda i drugih pravnih osoba koje provode neposrednu obranu od poplava.

Neposredne mjere redovite i izvanredne obrane od poplava su:

- izrada prognoza veličine i vremena nailaska vodnog vala,
- učestali pregledi stanja ispravnosti regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za osnovnu melioracijsku odvodnju od vremena proglašenja pripremnog stanja obrane od poplava do njenog opoziva,
- provedba potrebnih mjera i radnji na regulacijskim i zaštitnim vodnim građevinama, te građevinama osnovne, a po potrebi i detaljne melioracijske odvodnje koje mogu poslužiti prihvatu i evakuaciji velikih voda,
- otklanjanje uzroka koji ometaju protok voda koritom vodotoka,

- stavljanje u funkciju izgrađenih objekata za rasterećenje velikih voda (oteretnih kanala, retencija, akumulacija s retencijskim prostorom za prihvrat velikih voda, ustava, preljeva, odvodnih tunela i slično),
- izgradnja druge obrambene crte prije ili za vrijeme neposredne obrane od poplava ukoliko prijeti neposredna opasnost od podvira, prodora, rušenja ili prelijevanja zaštitnih vodnih građevina,
- u slučaju poplava prouzročenih nakupljanjem leda u vodotocima i stvaranjem ledenih barijera (čepova) koje ometaju protjecanje vode, lomljenje ledenih površina i sprječavanje zaustavljanja i nagomilavanja ledenih masa u koritima vodotoka.

Radnje nakon prestanka redovite obrane od poplava su:

- izvođenje završnih radova u svezi s obranom od poplava (sakupljanje opreme, materijala i alata u skladišta i slično),
- hitne sanacije oštećenja regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina nastalih za vrijeme obrane od poplava, radi otklanjanja neposrednih opasnosti koje mogu nastati kod prolaska novih vodnih valova,
- čišćenje otpada, nanosa i drugih naplavina nastalih prolaskom vodnog vala,
- geodetska snimanja poplavnih linija,
- prikupljanje podataka o izvršenim radovima, utrošenom materijalu, troškovima provedene obrane od poplava i štetama na zaštitnim i regulacijskim vodnim građevinama, vodotocima i vodama,
- nadoknada troškova za ljude, opremu i materijal Hrvatskih voda, pravnih osoba iz točke XVI. ovoga Plana i drugih fizičkih i pravnih osoba, nastalih tijekom provođenja obrane od poplava,
- izrada cjelovitog izvješća o provedenoj obrani od poplava s analizom i ocjenom provedenih mjera, troškova i šteta, te s prijedlozima za otklanjanje nedostataka, prema sadržaju i uputama koje su dane u Glavnom provedbenom planu obrane od poplava iz točke XXXIII. ovoga Plana.

Mjere obrane od poplava na građevinama detaljne melioracijske odvodnje, ako su potrebne, provode se prema standardima, mjerilima i izvorima financiranja koji vrijede za vodne građevine u sustavu obrane od poplava.

NOSITELJI OBRANE OD POPLAVA

XIV.

Ministarstvo nadležno za vodno gospodarstvo usklađuje politiku obrane od poplava na međunarodnim vodama s drugim državama putem mehanizama međunarodnih vodnogospodarskih komisija.

Provedbu mjera obrane od poplava na vodama iz stavka 1. ove točke provode Hrvatske vode.

XV.

Hrvatske vode su nadležne za planiranje, organiziranje, financiranje i provedbu mjera obrane od poplava iz točaka XII. i XIII. ovoga Plana.

Mjere uređenja voda izvode se prema višegodišnjim programima izgradnje i godišnjim planovima upravljanja vodama koje, sukladno člancima 37. i 38. Zakona o vodama, izrađuju Hrvatske vode, a donosi Vlada Republike Hrvatske, uz uvažavanje općih i tehničkih uvjeta za gradnju i održavanje vodnih građevina u sustavu obrane od poplava i općih i tehničkih uvjeta za radove održavanja voda koje, sukladno člancima 26. i 107. Zakona o vodama, također izrađuju Hrvatske vode.

Hrvatske vode su dužne obnavljati i popunjavati materijal i opremu za provedbu redovite i izvanredne obrane od poplava u skladištima obrane od poplava, te organizirati njihovo čuvanje.

Način i pravila provedbe mjera redovite i izvanredne obrane od poplava utvrđuju se ovim Planom i pratećim provedbenim i logističkim planovima.

Na razini Republike Hrvatske ustrojiti će se Glavni centar obrane od poplava, kao središnja ustrojbeni jedinica Hrvatskih voda za upravljanje redovitom i izvanrednom obranom od poplava sukladno odredbama ovoga Plana. U Glavnom centru obrane od poplava osigurava se središnje upravljanje, glavna koordinacija, te se uspostavlja sustav veza i obavješćivanja o stanjima u obrani od poplava. Glavni centar obrane od poplava osigurava stručnu i tehničku potporu glavnom rukovoditelju obrane od poplava.

Zadaci Glavnog centra obrane od poplava su:

- kontinuirano prikupljanje i sistematiziranje svih relevantnih podataka i informacija za potrebe upravljanja obranom od poplava,
- analiza prikupljenih podataka u realnom vremenu, procjena mogućnosti nastanka opasnosti od poplava i ažurno obavješćivanje i upozoravanje nadležnih donositelja odluka u sustavu obrane od poplava na svim razinama,
- održavanje izravnih veza s Državnom upravom za zaštitu i spašavanje i Državnim hidrometeorološkim zavodom radi razmjene relevantnih podataka i informacija u realnom vremenu,
- pravovremena razmjena svih relevantnih podataka i informacija među nadležnim donositeljima odluka u sustavu obrane od poplava na svim razinama,
- upoznavanje ostalih dionika u sustavu obrane od poplava sa stanjem i svim bitnim odlukama u provođenju obrane od poplava,
- redovito izvješćivanje Državne uprave za zaštitu i spašavanje, o stanju i prognozi razvoja situacije i poduzetim mjerama u obrani od poplava,

- priprema svih dnevnih, povremenih i godišnjih izvješća koje glavni rukovoditelj obrane od poplava podnosi ministarstvu nadležnom za vodno gospodarstvo,
- davanje službenih informacija javnosti putem internetskih stranica Hrvatskih voda i drugih sredstava javnog priopćavanja.

Sjedište Glavnog centra obrane od poplava je u sjedištu Hrvatskih voda u Zagrebu.

U okviru Glavnog centra obrane od poplava djeluju podcentri obrane od poplava na razini sektora.

XVI.

Neposrednu provedbu preventivne, redovite i izvanredne obrane od poplava provode pravne osobe iz članka 116. stavka 1. Zakona o vodama.

Pravna osoba iz stavka 1. ove točke dužna je:

- održavati vode, regulacijske i zaštitne vodne građevine i vodne građevine za osnovnu melioracijsku odvodnju na branjenom području na kojem djeluje u skladu sa sporazumom sklopljenim s Hrvatskim vodama,
- čuvati i popunjavati opremu i materijal u terenskim centrima i posebnim skladištima na branjenom području na kojem djeluje,
- tijekom redovite i izvanredne obrane od poplava obavljati potrebne radnje i izvoditi radove na vodnim građevinama u sustavu obrane od poplava po naredbi rukovoditelja obrane od poplava,
- ako je potrebno, osigurati sva svoja sredstva rada i zaposlenike za provođenje mjera obrane od poplava na branjenom području na kojem djeluje,
- uključiti svoja sredstva rada i zaposlenike na provođenju mjera obrane od poplava i na drugim branjenim područjima u slučajevima njihove veće ugroženosti od poplava, a po odluci rukovoditelja obrane od poplava.

XVII.

Pravne i fizičke osobe – upravitelji akumulacija s osiguranim retencijskim prostorom za prihvrat velikih voda, prije i za vrijeme provođenja mjera neposredne obrane od poplava dužne su:

- koristiti prostor u akumulaciji u skladu s odredbama iz vodopravne dozvole odnosno pravilnika ili drugog općeg akta, tako da se osigura prihvatanje poplavnog vala određenog volumena i ne prekorače odobrene količine ispuštanja vode iz akumulacije,
- provoditi odluke rukovoditelja obrane od poplava glede održavanja najveće dopuštene razine vode u akumulaciji prije i za vrijeme očekivanja pojava velikih voda.

XVIII.

Državni hidrometeorološki zavod:

- vrši redovito promatranje hidroloških i meteoroloških pojava,
- vrši mjerenja velikih protoka kod pojava poplavnih voda,
- izrađuje izvješća o količini i vrsti oborina, te području zahvaćenom oborinama,
- izrađuje vremenske prognoze, prognoze količina oborina, te prognoze veličine i vremena nailaska vodnog vala,
- dostavlja Glavnom centru obrane od poplava u realnom vremenu sve raspoložive podatke, prognoze i upozorenja o hidrometeorološkim pojavama od značenja za obranu od poplava,
- u suradnji s Hrvatskim vodama unapređuje sustav automatskih meteoroloških i vodomjernih postaja,
- trajno povezuje svoj informacijski sustav s informacijskim sustavom Hrvatskih voda.

Obveze Državnog hidrometeorološkog zavoda u prikupljanju i dostavljanju podataka, prognoza i upozorenja o hidrometeorološkim pojavama od značenja za obranu od poplava detaljno se određuju Glavnim provedbenim planom obrane od poplava iz točke XXXIII. ovoga Plana.

XIX.

Državna uprava za zaštitu i spašavanje, kao nositelj temeljnih ovlasti na području zaštite od katastrofa i velikih nesreća, uključujući one uslijed poplava i nagomilavanja leda na vodotocima:

- izrađuje i nadzire provedbu Plana zaštite i spašavanja Republike Hrvatske,
- tijekom redovite i izvanredne obrane od poplava sudjeluje u izvješćivanju nadležnih tijela i zainteresirane javnosti na potencijalno ugroženom području o stanju i prognozama u obrani od poplava,
- pokreće postupak aktiviranja stožera zaštite i spašavanja, odnosno direktnih sudionika zaštite i spašavanja (po potrebi i oružanih i redarstvenih snaga Republike Hrvatske), radi njihovog uključivanja u provedbu mjera obrane od poplava ako nastupi opasnost od plavljenja u takvom opsegu da se obrana ne može osigurati materijalnim sredstvima i ljudstvom Hrvatskih voda i pravnih osoba iz točke XVI. ovoga Plana,
- odlučuje o poduzimanju i koordinira provedbu drugih operativnih i logističkih mjera za smanjenje rizika, zaštitu i spašavanje ugroženog stanovništva i imovine i ublažavanje posljedica, u skladu s planovima zaštite i spašavanja i drugim propisima na području zaštite i spašavanja.

XX.

Druga nadležna tijela državne uprave, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnih osoba u sustavu zaštite i spašavanja:

- donose planove zaštite i spašavanja za područja svojih nadležnosti,
- surađuju s Državnom upravom za zaštitu i spašavanje u organiziranju, osposobljavaju i opremaju operativnih snaga zaštite i spašavanja na područjima svojih nadležnosti,
- kod nastupa opasnosti od plavljenja većega opsega, uvode dežurstva i surađuju u provedbi mjera obrane od poplava, odnosno zaštite i spašavanja, na područjima svojih nadležnosti,
- u skladu s razmjerima nastalih posljedica, proglašavaju izvanredno stanje na poplavom ugroženim područjima (župan na području jedne županije, Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ravnatelja Državne uprave za zaštitu i spašavanje može proglasiti katastrofu i veliku nesreću na području Republike Hrvatske kada poplava ugrozi područja dviju ili više županija),
- nakon povlačenja voda – prestanka poplava – formiraju stručno povjerenstvo za procjenu šteta od poplava na područjima svojih nadležnosti, s izuzetkom šteta na vodama i vodnim građevinama.

UPRAVLJANJE OBRANOM OD POPLAVA

XXI.

Za upravljanje obranom od poplava odgovorni su glavni rukovoditelj obrane od poplava, voditelj Glavnog centra obrane od poplava i rukovoditelji obrane od poplava teritorijalnih jedinica.

Glavni rukovoditelj obrane od poplava je generalni direktor Hrvatskih voda. Generalni direktor Hrvatskih voda može glavnim rukovoditeljem obrane od poplava imenovati voditelja Glavnog centra obrane od poplava. Generalni direktor Hrvatskih voda imenuje voditelja Glavnog centra obrane od poplava, te rukovoditelje obrane od poplava i njihove zamjenike za sektore, branjena područja i dionice. Imenovani voditelj Glavnog centra za obranu od poplava je zamjenik glavnog rukovoditelja obrane od poplava u slučaju njegove spriječenosti. Imenovani rukovoditelji obrane od poplava sektora zamjenici su glavnog rukovoditelja obrane od poplava na područjima svojih nadležnosti.

Rukovoditelj obrane od poplava sektora predlaže glavnom rukovoditelju obrane od poplava imenovanje rukovoditelja obrane od poplave i njihovih zamjenika za branjena područja i dionice na području svoje nadležnosti.

Raspored imenovanih rukovoditelja obrane od poplava i njihovih zamjenika sastavni je dio Glavnog provedbenog plana obrane od poplava iz točke XXXIII. ovoga Plana.

XXII.

Redovitoj obrani od poplava prethodi proglašenje pripremnog stanja.

Početak i prestanak pripremnog stanja po dionicama određuje rukovoditelj obrane od poplava branjenog područja kad mjerodavni vodostaji ili protoci dosegnu razinu određenu provedbenim planom, odnosno pri pojavi plovećeg leda na 25% vodne površine.

Ukoliko se kulminacija vodnog vala očekuje s neznatno višim vodostajem ili protokom od onog koji je za početak pripremnog stanja na nekoj dionici definiran provedbenim planom, rukovoditelj obrane od poplava branjenog područja uz prethodno odobrenje rukovoditelja obrane od poplava sektora ne mora odrediti početak pripremnog stanja.

Rukovoditelji obrane od poplava dionica obavljaju pregled stanja vodotoka i zaštitnih vodnih građevina i procjenjuju slaba mjesta na dionicama za koje su imenovani. Vodočuvarima određuju obvezu stalnog nadzora i provođenje propisanih radnji, uključujući prikupljanje podataka o vodostajima s neautomatiziranih vodomjernih postaja i njihovu dostavu u Glavni centar obrane od poplava.

Rukovoditelj obrane od poplava branjenog područja o proglašenju i prestanku pripremnog stanja na nekoj dionici putem sustava veza u realnom vremenu izvješćuje Glavni centar obrane od poplava, koji o tome u realnom vremenu izvješćuje glavnog rukovoditelja obrane od poplava, voditelja Glavnog centra obrane od poplava i rukovoditelja obrane od poplava sektora.

Rukovoditelj obrane od poplava sektora nakon proglašenja pripremnog stanja uspostavlja stalnu vezu s korisnicima višenamjenskih akumulacija na utjecajnom području i po potrebi utvrđuje njihov režim rada, od proglašenja, pa sve do prestanka redovite obrane od poplava na pojedinim dionicama.

XXIII.

Početak i prestanak redovite obrane od poplava na pojedinim dionicama proglašava rješenjem rukovoditelj obrane od poplava branjenog područja, kad mjerodavni vodostaji ili protoci dosegnu razinu određenu provedbenim planom, odnosno pri pojavi ledostaja na vodotocima.

Ukoliko se kulminacija vodnog vala očekuje s neznatno višim vodostajem ili protokom od onog koji je za proglašenje redovite obrane od poplava na nekoj dionici definiran provedbenim planom, rukovoditelj obrane od poplava branjenog područja uz prethodno odobrenje rukovoditelja obrane od poplava sektora ne mora proglasiti početak redovite obrane od poplava.

Početak redovite obrane od poplava uspostavljaju se stalna dežurstva rukovoditelja obrane od poplava dionica, obrambenih centara i sustava veza i izdaje se nalog za aktiviranje pravne osobe iz točke XVI. ovoga Plana koja djeluje na branjenom području.

Rukovoditelj obrane od poplava branjenog područja naređuje i odobrava izvođenje interventnih radova na vodotocima i izgrađenim vodnim građevinama, te naređuje izvođenje radova na vodotocima i zaštitnim vodnim građevinama u izgradnji poduzimanje hitnih radova.

Rukovoditelj obrane od poplava branjenog područja o proglašenju i prestanku redovite obrane od poplava na nekoj dionici putem sustava veza u realnom vremenu izvješćuje Glavni centar obrane od poplava, koji o tome u realnom vremenu izvješćuje glavnog rukovoditelja

obrane od poplava, voditelja Glavnog centra obrane od poplava i rukovoditelja obrane od poplava sektora. Putem Glavnog centra obrane od poplava uspostavlja se stalna veza među nadležnim rukovoditeljima obrane od poplava, od proglašenja, pa sve do prestanka redovite obrane od poplava na pojedinim dionicama.

Rukovoditelj obrane od poplava sektora uspostavlja stalnu vezu s područnim uredima Državne uprave za zaštitu i spašavanje na potencijalno ugroženim područjima, od proglašenja, pa sve do prestanka redovite obrane od poplava na pojedinim dionicama.

XXIV.

Početak i prestanak izvanredne obrane od poplava na pojedinim dionicama proglašava rješenjem rukovoditelj obrane od poplava sektora, kad mjerodavni vodostaji ili protoci dosegnu razinu određenu provedbenim planom, odnosno pri formiranju ledenog čepa u koritu vodotoka.

Ukoliko se kulminacija vodnog vala očekuje s neznatno višim vodostajem ili protokom od onog koji je za proglašenje izvanredne obrane od poplava na nekoj dionici definiran provedbenim planom, rukovoditelj obrane od poplava sektora uz prethodno odobrenje glavnog rukovoditelja obrane od poplava ne mora proglasiti početak izvanredne obrane od poplava.

Rukovoditelj obrane od poplave sektora može proglasiti izvanrednu obranu od poplava i pri nižim vodostajima ili protocima, ako neposredno prijeti proboj, oštećenje i rušenje zaštitnih vodnih građevina.

Rukovoditelj obrane od poplava sektora odlučuje o uvođenju stalnih dežurstava imenovanih rukovoditelja obrane od poplava, obrambenih centara, sustava veza i pravnih osoba iz točke XVI. ovoga Plana na širem području sektora.

U slučaju potrebe, rukovoditelj obrane od poplava sektora odlučuje o rukovanju sustavom za rasterećenje vodnog vala na vodama I. reda, a rukovoditelj obrane od poplava branjenog područja o rukovanju sustavom za rasterećenje vodnog vala na vodama II. reda.

XXV.

Izvanredno stanje na zaštitnim vodnim građevinama na pojedinim dionicama proglašava rješenjem rukovoditelj obrane od poplava sektora, a u hitnim slučajevima rukovoditelj obrane od poplava branjenog područja, kad vodostaji ili protoci dosegnu razinu određenu provedbenim planom, odnosno pri nižim vodostajima i protocima, ako neposredno prijeti proboj, rušenje ili prelijevanje zaštitnih vodnih građevina ili je do proboja, rušenja ili prelijevanja već došlo.

Ukoliko se kulminacija vodnog vala očekuje s neznatno višim vodostajem ili protokom od onog koji je za proglašenje izvanrednog stanja na nekoj dionici definiran provedbenim planom, rukovoditelj obrane od poplava sektora uz prethodno odobrenje glavnog rukovoditelja obrane od poplava ne mora proglasiti početak izvanrednog stanja.

Izvanredno stanje na poplavom ugroženim područjima proglašava župan (na području jedne županije), dok katastrofu i veliku nesreću, na prijedlog ravnatelja Državne uprave za zaštitu i spašavanje može proglasiti Vlada Republike Hrvatske (na području dviju ili više županija).

Na zaštitnim vodnim građevinama na kojima je proglašeno izvanredno stanje provode se mjere izvanredne obrane od poplava u skladu s provedbenim planom obrane od poplava.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i Državna uprava za zaštitu i spašavanje pokreću postupak aktiviranja stožera zaštite i spašavanja, i operativnih snaga zaštite i spašavanja, a po potrebi i oružanih i redarstvenih snaga Republike Hrvatske, radi njihovog uključivanja u provedbu mjera obrane od poplava.

Na poplavom ugroženim područjima na kojima je proglašeno izvanredno stanje i/ili katastrofa i velika nesreća poduzimaju se i druge operativne i logističke mjere za smanjenje rizika, zaštitu i spašavanje ugroženog stanovništva i imovine i uklanjanje posljedica u skladu s planovima zaštite i spašavanja.

OBVEZE I PRAVA RUKOVODITELJA OBRANE OD POPLAVA

XXVI.

Glavni rukovoditelj obrane od poplava, u provođenju mjera obrane od poplava, ima sljedeće dužnosti i ovlaštenja:

- osigurava uvjete za pravovremeno izvršenje prethodnih mjera i pripremni radnji i nadzire njihovo izvršenje,
- nadzire pravovremenu pripremu i donosi provedbene planove obrane od poplava i drugih akata i odluka u skladu s odredbama ovoga Plana,
- osigurava uvjete za obavljanje zadataka ostalih rukovoditelja obrane od poplava utvrđenih ovim Planom,
- usklađuje aktivnosti kada se obrana od poplava provodi istovremeno na više sektora,
- donosi odluke o uključivanju ljudstva i sredstava s jednog na drugi sektor,
- pri opasnosti od poplave velikih razmjera obavezan je Državnu upravu za zaštitu i spašavanje izvijestiti da su Hrvatske vode upotrijebile sveukupne resurse iz područja nadležnosti te predložiti uključivanje operativnih snaga i sudionika zaštite i spašavanja u obranu od poplava,
- podnosi ministarstvu nadležnom za vodno gospodarstvo dnevna izvješća o stanju na područjima ugroženim poplavama,
- podnosi ministarstvu nadležnom za vodno gospodarstvo povremena i godišnja izvješća o poplavama i provedenoj obrani od poplava na području Republike Hrvatske, s ocjenom djelotvornosti i stanja izgrađenog sustava obrane od poplava, te štetama od poplava na vodama, vodotocima i vodnim građevinama na području Republike Hrvatske u prethodnom razdoblju.

XXVII.

Voditelj Glavnog centra za obranu od poplava u provođenju mjera obrane od poplava, ima sljedeće dužnosti i ovlaštenja:

- osigurava stalnu i nesmetanu komunikaciju Glavnog centra za obranu od poplava s Državnom upravom za zaštitu i spašavanje, Državnim hidrometeorološkim zavodom i upraviteljima višenamjenskih akumulacija,
- osigurava prikupljanje i sistematiziranje svih relevantnih podataka i informacija o provedbi mjera preventivne, redovite i izvanredne obrane od poplava s terena,
- osigurava pripremu svih dnevnih, povremenih i godišnjih izvješća koje glavni rukovoditelj obrane od poplava podnosi ministarstvu nadležnom za vodno gospodarstvo,
- osigurava pravovremenu, stručnu i tehničku potporu glavnom rukovoditelju obrane od poplava pri donošenju odluka,
- odgovoran je za davanje službenih informacija javnosti o provedenim mjerama obrane od poplava putem internetskih stranica Hrvatskih voda i drugih sredstava javnog priopćavanja.

XXVIII.

Rukovoditelj obrane od poplava sektora, u provođenju mjera obrane od poplava, ima sljedeće dužnosti i ovlaštenja:

- rukovodi i usklađuje provođenje mjera obrane od poplava po pojedinim branjenim područjima unutar sektora,
- proglašava uvođenje i prestanak mjera izvanredne obrane od poplava i izvanrednog stanja na zaštitnim vodnim građevinama unutar sektora,
- donosi odluke o rukovanju sustavom za rasterećenje vodnog vala na vodama I. reda unutar sektora (retencije, akumulacije, oteretni kanali, ustave, preljevi, tuneli i drugi objekti u sustavu obrane od poplava), o radu rukovoditelja, obrambenih centara i sustava veza unutar sektora,
- donosi odluku o izgradnji druge obrambene crte prije ili za vrijeme poplava ukoliko prijeti neposredna opasnost od podvira, prodora, rušenja ili prelijevanja zaštitnih vodnih građevina,
- odlučuje o angažiranju ljudstva i sredstava pravnih osoba iz točke XVI. ovoga Plana s jednog branjenog područja na drugo unutar sektora,
- pri opasnosti od poplava velikih razmjera procjenjuje potrebu za uključivanjem u obranu od poplava drugih sudionika, ako se ona ne može osigurati materijalnim sredstvima i ljudstvom Hrvatskih voda i pravnih osoba iz točke XVI. ovoga Plana, glavnom rukovoditelju obrane od poplava predlaže da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave proglase izvanredno stanje i aktiviraju planove zaštite i spašavanja na svom području nadležnosti,

- na propisani način izvještava nadležne područne urede za zaštitu i spašavanje o stanju i prognozi razvoja situacije i poduzetim mjerama na području njihove nadležnosti,
- surađuje s nadležnim tijelima u procjenjivanju potrebe za uvođenjem izvanrednog stanja na područjima ugroženim poplavama, probijanjem nasipa za rasterećenje vodnog vala, ograničenjem cestovnog, željezničkog i riječnog prometa, pristupanjem evakuaciji i drugim mjerama zaštite i spašavanja,
- podnosi dnevna izvješća o stanju na područjima ugroženim poplavama glavnom rukovoditelju obrane od poplava i voditelju Glavnog centra obrane od poplava,
- nakon prestanka mjera redovite obrane od poplava, u što kraćem roku podnosi glavnom rukovoditelju obrane od poplava i voditelju Glavnog centra obrane od poplava cjelovito izvješće o svim provedenim aktivnostima za vrijeme redovite i izvanredne obrane od poplave na području sektora i konačno izvješće o štetama na vodotocima i vodnim građevinama na području sektora,
- na kraju godine podnosi glavnom rukovoditelju obrane od poplava i voditelju Glavnog centra obrane od poplava konačno godišnje izvješće o poplavama i provedenoj obrani od poplava na području sektora za tu godinu, s ocjenom stanja, učinkovitosti i svrsishodnosti izgrađenog dijela sustava obrane od poplava, te stanja vodotoka, regulacijskih vodnih građevina i drugih građevina (objekata) u koritima vodotoka koji mogu utjecati na provođenje mjera obrane od poplava.

XXIX.

Rukovoditelj obrane od poplava branjenog područja, u provođenju mjera obrane od poplava, ima sljedeće dužnosti i ovlaštenja:

- rukovodi i usklađuje provođenje mjera obrane od poplava na branjenom području,
- proglašava uvođenje i prestanak pripremnih mjera, te mjera redovite obrane od poplava, a u hitnim slučajevima uvođenje izvanrednog stanja na zaštitnim vodnim građevinama na branjenom području,
- ukoliko je to potrebno, tijekom provođenja mjera obrane od poplava izdaje rješenja o privremenom imenovanju rukovoditelja dionica,
- donosi odluke o radu crpnih stanica, o radu rukovoditelja, obrambenih centara i sustava veza na branjenom području, o izvršenju interventnih radova, o uporabi opreme, alata i materijala za obranu, te o uključivanju ljudstva i sredstava pravne osobe iz točke XVI. ovoga Plana koji djeluju na branjenom području,
- procjenjuje potrebu za uključivanjem u obranu od poplava dodatnih snaga, ako se ona ne može osigurati ljudstvom i materijalnim sredstvima pravne osobe iz točke XVI. ovoga Plana koja djeluju na branjenom području i, ako je potrebno, upućuje takav zahtjev rukovoditelju obrane od poplava sektora,
- donosi odluke o rukovanju objektima za rasterećenje vodnog vala na vodama II. reda unutar branjenog područja,

- predlaže rukovoditelju obrane od poplava sektora donošenje hitnih odluka o zabrani cestovnog, željezničkog ili riječnog prometa u skladu s člankom 120. stavkom 2. Zakona o vodama tijekom provođenja obrane od poplava, u slučajevima neposredne ugroženosti od poplava,
- putem sustava veza i dnevnih izvješća, upoznaje rukovoditelja obrane od poplava sektora sa stanjem obrambenog sustava i provedenim mjerama na branjenom području,
- nakon prestanka mjera redovite obrane od poplava podnosi rukovoditelju obrane od poplava sektora propisana izvješća o provođenju redovite i izvanredne obrane od poplava i štetama na vodotocima i vodnim građevinama.

XXX.

Rukovoditelj obrane od poplava dionice, u provođenju mjera obrane od poplava, ima sljedeće dužnosti i ovlaštenja:

- neposredno rukovodi svim radnjama na zaštitnim vodnim građevinama unutar dionice tijekom pripremnog stanja, redovite i izvanredne obrane od poplava, te izvanrednog stanja,
- prije očekivanog nailaska velikih voda, a osobito tijekom pripremnog stanja, pregledava zaštitne vodne građevine na dionici za koju je odgovoran, te se detaljno upoznaje sa stanjem zaštitnih vodnih građevina i drugih pripadnih objekata dionice, kao i sustavom veza, uz označavanje slabih mjesta u obrambenom sustavu,
- za vrijeme redovite obrane od poplava sa zamjenikom i vodočuvarom osigurava stalnu kontrolu obrambenog sustava,
- tijekom izvanredne obrane od poplava i izvanrednog stanja na zaštitnim vodnim građevinama, sa zamjenikom i vodočuvarom dužan je biti stalno na dionici i kontrolirati stanje zaštitnih vodnih građevina i pripadajućeg dijela štice i neštice površina,
- putem sustava veza u stalnom je kontaktu s rukovoditeljem obrane od poplava branjenog područja i ažurno ga izvješćuje o stanju zaštitnih vodnih građevina i drugih objekata na dionici i pripadajućeg dijela štice i neštice površina, te provedenim radnjama,
- vodi dnevnik o stanju zaštitnih vodnih građevina i pripadajućeg dijela štice i neštice površina, te provedenim radnjama i po prestanku redovite obrane od poplava dostavlja ga rukovoditelju obrane od poplava branjenog područja.

XXXI.

Zamjenici rukovoditelja obrane od poplava imaju sve dužnosti i ovlaštenja rukovoditelja obrane od poplava za vrijeme dok obavljaju poslove i zadatke prema odredbama ovoga Plana i pratećih provedbenih i logističkih planova.

PROVEDBENI I LOGISTIČKI PLANOVI

XXXII.

Tehnički i ostali elementi potrebni za upravljanje redovitom i izvanrednom obranom od poplava utvrđuju se Glavnim provedbenim planom obrane od poplava iz točke XXXIII. ovoga Plana i provedbenim planovima obrane od poplava branjenih područja iz točke XXXIV. ovoga Plana.

Za upravljanje poplavama većega opsega mjerodavni su i planovi zaštite i spašavanja iz točke XXXV. ovoga Plana, putem kojih se osigurava operativna i logistička potpora snagama Hrvatskih voda i pravnih osoba iz točke XVI. ovoga Plana, ako nastupi opasnost od poplava u takvom opsegu da se obrana ne može osigurati samo njihovim materijalnim sredstvima i ljudstvom, i temeljem kojih se, ako je potrebno, pokreću druge mjere za smanjenje rizika, zaštitu i spašavanje ugroženog stanovništva i imovine i uklanjanje posljedica od poplava.

XXXIII.

Glavni provedbeni plan obrane od poplava sadrži:

- pregled teritorijalnih jedinica za izravnu provedbu mjera obrane od poplava (branjenih područja, dionica) po sektorima i pripadajućih zaštitnih vodnih građevina na kojima se provode mjere obrane od poplava, odnosno mjere obrane od leda na vodotocima,
- vodostaje pri kojima na pojedinoj dionici počinje pripremno stanje, redovita odnosno izvanredna obrana od poplava i izvanredno stanje,
- kriterije pri kojima na pojedinoj dionici počinje obrana od leda,
- raspored rukovoditelja obrane od poplava iz Hrvatskih voda i pravnih osoba iz točke XVI. ovoga Plana, po teritorijalnim jedinicama, te rukovoditelje obrane od poplava iz pravnih osoba koje upravljaju branama i akumulacijama,
- raspored pravnih osoba iz točke XVI. ovoga Plana, registriranih za provođenje obrane od poplava, odnosno obranu od leda na vodotocima, po teritorijalnim jedinicama,
- detaljno razrađene obveze Državnog hidrometeorološkog zavoda u prikupljanju i dostavljanju podataka, prognoza i upozorenja o hidrometeorološkim pojavama od značenja za obranu od poplava,
- upute za izradu izvješća o provedenim mjerama obrane od poplava.

Glavni provedbeni plan obrane od poplava donose Hrvatske vode.

Glavni provedbeni plan obrane od poplava objavljuje se na internetskim stranicama Hrvatskih voda.

Ministar nadležan za vodno gospodarstvo, na prijedlog Hrvatskih voda, imenuje rukovoditeljima obrane od poplava zaposlenike iz pravnih osoba koje upravljaju branama i akumulacijama.

XXXIV.

Provedbeni plan obrane od poplava branjenog područja sadrži:

- opis branjenog područja s ocjenom mogućih opasnosti od poplava i planiranim mjerama za njihovo uklanjanje ili ublažavanje,
- kartografski prikaz (situaciju) branjenog područja s označenim dionicama, šticećenim odnosno nešticećenim površinama, drugom crtom obrane i drugim prostornim podacima bitnim za upravljanje obranom od poplava (obrambeni centri, čuvarnice i skladišta materijala, slaba mjesta u sustavu obrane od poplava, mjesta na kojima će se izvršiti otvaranje nasipa u slučaju opasnosti od nekontroliranog proboja ili prelijevanja),
- zadatke i ovlaštenja svih sudionika u obrani od poplava,
- potrebnu opremu, ljudstvo i materijal za provođenje mjera obrane od poplava,
- redoslijed obveza u obrani od poplava,
- mjerodavne elemente za proglašenje mjera obrane od poplava,
- sve druge podatke značajne za obranu od poplava.

Provedbene planove obrane od poplava branjenih područja donosi i ažurira glavni rukovoditelj obrane od poplava na prijedlog rukovoditelja obrane od poplava sektora.

Provedbeni planovi obrane od poplava objavljuju se na internetskim stranicama Hrvatskih voda.

XXXV.

Planovi zaštite i spašavanja donose se radi organizirane provedbe mjera zaštite i spašavanja u slučaju katastrofe i velike nesreće, uključujući one uslijed poplava i nagomilavanja leda na vodotocima. Obveznici, način donošenja i sadržaj planova zaštite i spašavanja uređeni su Zakonom o zaštiti i spašavanju (Narodne novine, br. 174/2004, 79/2007 i 38/2009).

Hrvatske vode su dužne osigurati stručnu pomoć u izradi planova zaštite i spašavanja na državnoj, županijskoj i lokalnoj razini, osobito u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje opasnosti od poplava i nagomilavanja leda na vodotocima, procjenu njihovog mogućeg opsega i mjere za njihovo uklanjanje i ublažavanje.

SUSTAV ZA OBAVJEŠĆIVANJE I UPOZORAVANJE I SUSTAV VEZA

XXXVI.

Glavni centar obrane od poplava u svom radu koristi resurse sustava UKV radioveza Hrvatskih voda, informacijskog sustava Hrvatskih voda i druge resurse.

Hrvatske vode dužne su sustav veza i informacijski sustav voda trajno održavati i prilagođavati potrebama Glavnog centra obrane od poplava, te ih povezivati sa sustavima veza i informacijskim sustavima drugih nadležnih tijela i institucija.

U svrhu djelotvornog povezivanja Glavnog centra obrane od poplava i drugih nadležnih tijela i institucija potrebno je donijeti protokole o povezivanju i razmjeni podataka i informacija, za

tijela i institucije u Republici Hrvatskoj, odnosno međudržavne ugovore, za prekograničnu komunikaciju i suradnju u vezi s obranom od poplava na područjima od zajedničkoga interesa.

XXXVII.

U okviru Glavnog centra obrane od poplava uspostavljen je sustav za ažurno praćenje hidrološkog režima na vodotocima i drugim vodama u Republici Hrvatskoj. U tu svrhu, Hrvatske vode formiraju vlastitu mrežu automatskih vodomjernih postaja i drugih vodomjernih postaja relevantnih za neposrednu obranu od poplava čiji se podaci prikupljaju u realnom vremenu i pohranjuju u informacijskom sustavu voda.

Prikupljanje i obrada hidrometeoroloških podataka i izrada prognoza i upozorenja za potrebe obrane od poplava u nadležnosti je Državnog hidrometeorološkog zavoda.

Glavni centar obrane od poplava povezan je s Državnim hidrometeorološkim zavodom i upraviteljima višenamjenskih akumulacija s kojima u realnom vremenu razmjenjuje izmjerene podatke, prognoze i upozorenja za potrebe obrane od poplava, a primljene podatke također pohranjuje u informacijskom sustavu voda.

U informacijskom sustavu voda prikupljaju se i podaci s vodomjernih postaja s područja drugih država na širem prostoru slivova, koje su povezane u zajednički sustav razmjene podataka u realnom vremenu. Razmjena hidrometeoroloških podataka s drugim državama u realnom vremenu provodi se putem mehanizama međunarodnih multilateralnih i bilateralnih vodnogospodarskih komisija i Svjetske meteorološke organizacije.

Hidrometeorološki podaci, prognoze i upozorenja iz prethodnih stavaka prosljeđuju se podcentrima obrane od poplava na razini sektora i branjenih područja, gdje se donose operativne odluke o upravljanju obranom od poplava.

Svi relevantni hidrometeorološki podaci i informacije dostupni su svim nadležnim osobama u sustavu obrane od poplava putem mobilnog telefona.

XXXVIII.

Govorna komunikacija među nadležnim osobama u sustavu obrane od poplava osigurana je putem javnih telekomunikacijskih veza i putem sustava UKV radioveza Hrvatskih voda.

XXXIX.

Rukovoditelji obrane od poplava dužni su tijekom redovite i izvanredne obrane od poplava biti u stalnom izravnom kontaktu s neposredno nadređenim rukovoditeljem u svrhu ažurne razmjene informacija.

Rukovoditelji obrane od poplava dužni su, u skladu s odredbama ovoga Plana, neposredno nadređenom rukovoditelju podnositi dnevna izvješća, za vrijeme trajanja redovite i izvanredne obrane od poplava, kao i završno izvješće, po prestanku mjera redovite obrane od poplava, u skladu s uputom za izradu izvješća o provedenim mjerama obrane od poplava koja je sastavni dio Glavnog provedbenog plana obrane od poplava iz točke XXXIII. ovoga Plana.

XL.

Rukovoditelji obrane od poplava sektora dužni su, redovito i na propisani način, izvješćivati područne urede Državne uprave za zaštitu i spašavanje o stanju, pojavama i poduzetim mjerama, od trenutka kad je nastupila redovita obrana od poplava.

Obavješćivanje i uzbunjivanje javnosti o mogućim opasnostima većih razmjera provodi Državna uprava za zaštitu i spašavanje.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

XLI.

Nadzor nad provođenjem odredaba ovoga Plana obavlja ministarstvo nadležno za vodno gospodarstvo.

XLII.

Hrvatske vode donijet će Glavni provedbeni plan obrane od poplava iz točke XXXIII. ovoga Plana u roku od godine dana od dana donošenja ovoga Plana i objavit će ga na internetskim stranicama Hrvatskih voda.

Glavni rukovoditelj obrane od poplava donijet će provedbene planove obrane od poplava branjenih područja iz točke XXXIV. ovoga Plana u roku od godine dana nakon donošenja Glavnog provedbenog plana obrane od poplava.

XLIII.

Do donošenja Glavnog provedbenog plana obrane od poplava iz točke XLII. stavka 1. ovoga Plana, na snazi ostaju tehnički i ostali podaci potrebni za provođenje mjera obrane od poplava na području Republike Hrvatske iz Privitka 1. objavljenog u točki I. Rješenja o izmjeni i dopuni Privitka 1. i Privitka 2. Državnog plana obrane od poplava (»Narodne novine«, broj 152/2005), Privitka 2. objavljenog u točki I. Rješenja o izmjeni i dopuni Privitka 2. Državnog plana obrane od poplava (»Narodne novine«, broj 28/2006) i Privitka 3. objavljenog u Izmjenama i dopunama Državnog plana obrane od poplava (»Narodne novine«, broj 93/99).

XLIV.

Danom stupanja na snagu ovoga Plana prestaje važiti Državni plan obrane od poplava (»Narodne novine«, br. 8/97, 32/97, 93/99, 99/2000, 188/2003, 2/2005, 152/2005 i 28/2006), osim privitaka navedenoga Plana, koji ostaju na snazi do donošenja Glavnog provedbenog plana obrane od poplava, kako je određeno u točki XLII. ovoga Plana.

XLV.

Ovaj Plan stupa na snagu danom objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 325-01/10-02/02

Urbroj: 5030125-10-1

Zagreb, 24. lipnja 2010.

Predsjednica
Jadranka
Kosor, dipl.
iur., v. r.